

SVOBODNA SLOVENIJA

VIŠI
AÑO (LETO) XXVII. (21)

No. (štev.) 37

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

12. septembra 1963

O politiki in politikih

O politiki in politikih bi bilo treba pisati večkrat. Vsak dan srečujemo dokaze, da ni jasnih pojmov, ne o tem kaj je politika, niti kdaj je kdo politik, niti kaj so politične naloge in kaj se od njega zahteva. Res je, da so te nejasnosti pojmov krive razmere in čas, v katerih smo živeli. Precej pa vpliva na to tudi okolnost, da se večina ne poglobi ne s študijem ne z razmišljanjem v to, kaj je politika in politično delo. Zmedo pa povečuje še okolnost, da nekateri v gledanju na preteklost zelo enostavno rešijo razne probleme, zlasti kadar gre za kak neuspeh. Enostavno ugotovijo, da so krivi „politiki“ (imena navadno niso navedena), pa če tudi pri delu, ki je rodilo neuspeh niso sodelovali ali so celo svetovali drugo pot.

Nejasnost v teh vprašanih je tudi pri novih generacijah. Mladi, ki se za politično delo zanimajo, vzamejo probleme enostavno in jih rešujejo enostransko. Ne upoštevajo zgodovinskega razvoja in izkustev in ne zajamejo problema v celoti. Radi se zadovoljijo z udarnimi gesli, ki so dobro propagandno sredstvo, ne pa politično delo z odgovornostjo.

Teh pojavov ne najdemo le pri nas. Tudi v zamejstvu jih imajo, na Koroskem, na Primorskem. To dokazuje tudi uvodnik Katoliškega glasa iz Gorice z dne 22. avgusta. Nanaša se sicer predvsem na razmere v zamejstvu, postavlja pa nekatere ugotovitve o politikih in političnem delu, katere imajo splošno vrednost. Te le so glavne misli uvodnika v Katoliškem glasu:

Predvsem strpnost do drugih. Vatikanski koncil II. obravnava vprašanje političnih skupnosti in konstituciji o Cerkvah v sodobnem svetu. Tam ima o tem posebno poglavje, ki bi bilo zelo prav, da bi ga politiki pogosto brali in premišljevali. V tem poglavju je tudi govora o strankah v državi in med narodom. Glede tega priporoča koncil vsem kristjanom, „naj priznavajo upravičena, čeprav med seboj razlikujoča se mnenja glede urejanja časnih zadev in naj spoštujejo državljane, tudi združene, ko ta svoja mnenja dostojno branijo.“ (75,4).

Koncil ima torej kot nekaj samo ob sebi umevnega, da so med ljudmi različna mnenja in da so različni pogledi tudi med strankami. To je lastno človeku, ki je svobodno in razumno bitje, a tudi omejeno, tako da nihče nima monopola nad politično modrostjo. Vsak ima lahko prav in vsak se lahko moti.

Skrb za skupno blaginjo. Druga lastnost, ki jo koncil zahteva od politikov, je nesebičnost v skrbi za skupno blaginjo. „Za vzpostavitev zares političnega življenja ni nič boljšega, kakor negotovni notranji čut za pravičnost, dobrohotnost in službo skupni blaginji“ (75,5).

Politika je častna, a resna zadeva. Politik mora torej biti nesebičen, postavljen v službo skupnosti. A to ni dovolj. Ni vsak nesebičen in pošten mož že tudi dober politik. Zahteva se več. Koncil namreč nadaljuje: „Tisti, ki so sposobni ali se morejo usposobiti za težko in hkrati nad vse častno politično dejavnost, naj se nanjo pripravljajo in naj se ji z vso vnetostjo predajo, ne da bi gledali na lastno ugodje in gnotne koristi“ (75,6).

Politik mora tedaj imeti tudi potrebno sposobnost. Kakor ni vsak nesebičen človek tudi dober gospodar, tako ni vsak pošten človek že dober politik, četudi ima veselje za politiko. Toda ni dovolj sposobnost, potrebna je tudi priprava, potreben je študij. Posebno danes je to nujno, ko je sodobno življenje tako zamotano in polno problemov.

Politično delo ni torej le za kratek čas, temveč zahteva poleg veselja in naravnih sposobnosti tudi študij in pa izkušnjo.

Mladina in politika. V zadnjih letih se je naša mladina precej zagnala v politiko in politično življenje. Vse lepo in prav, toda: postavimo velik TODA. Iz vsega povedanega namreč sledi, da mlad človek ne more biti še dober politik, ker nima izkušnje, ni imel še časa, da bi se na politično življenje pripravil, in tudi nihče ne ve, če ima politični

DALEKOSEŽNI SKLEPI II. KONFERENCE ŠKOFOV LATINSKE AMERIKE

Dne 6. septembra je bila v Medellinu v Kolumbiji zaključena II. konferenca škofov Latinske Amerike. Na njej so bili sprejeti številni sklepi za radikalne spremembe v socialnih, političnih, gospodarskih in verskih ustanovah držav Latinske Amerike.

Na konferenci je zasedalo 16 komisij, na katerih so pretresali vsa vprašanja, ki kriče po rešitvi v državah Latinske Amerike. Za njihovo rešitev je del škofov nastopal z najradikalnejšimi predlogi, večina je bila mnenja, da je treba vsestranske spremembe izvesti temeljito, toda pri tem je paziti, da vsa stvar ne bi šla predaleč. Pri reševanju teh vprašanj je uporaba sile izključena. Desničarsko usmerjeni škofje so dopuščali tudi spremembe, toda v mejah, ki sta jih ostali skupini škofov smatrali za nezadostne.

Sklepi škofovske konference so obsežni v knjigi 165 strani. Poslani so bili v Vatikan, kjer jih bodo temeljito preučili, nakar jih bo papež potrdil in bodo od tedaj začeli veljati. Papež lahko posamezne sklepe tudi spremeni. Da so bili sklepi objavljeni še predno jih je dobil v roke Pavel VI. je odobrill sam papež s tem in hotel prepričati zmedo, ki jih je povzročila objava nekaterih predlogov pred in med trajanjem škofovske konference.

Za lepši in pravičnejši svet

Konferenca s svojimi sklepi postavlja škofove v sredino življenja in jih ne zapira več samo v cerkve in njihovega delovanja ne omejuje samo na nadpastirsko službo, ampak jim naravnost zapoveduje, da se morajo aktivno brigati za stiske in težave širokih množic ter jim morajo z vsemi sredstvi pomagati, da pridejo do priznanja svojih pravic in do pravice same.

Sklepi konference pravijo, da „sedaj veljavni latinskoameriški podjetniški sistem in z njim tamošnje gospodarstvo temeljita na zmotnem pojmovanju pravice do lastnine proizvajalnih sredstev in glede končnega namena lastnega gospodarstva. Zato škofje poudarjajo, da je liberalni kapitalistični sistem v zmoti, ker daje prvenstvo kapitalu, njegovi moči in uporabi za pridobivanje dobička.“

Prav tako pa obsojajo tudi marksizem „čeprav ideološko vzdržuje humanizem, ki pa gleda na človeka bolj kot na kolektivno bitje in ki se končno sprevača v totalitarno združitev moči v državi.“ Škofovska konferenca zato naglašja, da je Latinska Amerika postavljena med te dve izbiri in je odvisna od središč oblasti, ki urejajo njeno gospodarstvo. Prelati dalje izjavljajo, da ne odklanjajo nenadomestljivosti družine kot naravne skupine, vendar pravijo, da posamezna družina predstavlja samo posredovalno strukturo.

Katoliški škofje zelo obsojajo tiste politične oblasti, ki upoštevajo koristi samo „izbranih slojev“, ki zatrjujejo, da jim mora zagotavljati „pravice in neodtujljive svoboščine državljanov in svobodno delovanje posredniških ustanov.“ Zato katoliški škofje govoreč o dinamični dejavnosti katolicizma, napovedujejo, da bo Cerkev — Kristusovo ljudstvo v bodoče nudila svojo pomoč brezpravnim in pomoči potrebnim slojem, da bodo spoznali svoje pravice in da jih bodo znali tudi uporabljati. Za dosego tega cilja bo Cerkev uporabljala svojo moralno silo in bo iskala sodelovanja profesionalcev in njihovih ustanov.

Škofje dalje zatrjujejo, da je mir posledica razvoja in da je zato „ne-

talent. Koliko mladih ljudi je mislilo pri 20 in 25 letih, da so veliki umetniki, toda niso bili. Isto je v politiki. Ker je pa mlad človek večkrat domišljav, meni, da v politiki ve že vse, starejši pa nič. To krizo doživljamo sedaj zamejski Slovenci zlasti na Goroskem in Koroskem. Opozarjamo mlade, da politika ni igra za kratek čas, ampak zelo, zelo resna zadeva, za katero se zahteva talent in priprava ter sodelovanje s starejšimi.

razvitost, zaostalost krivično stanje, ki povzroča napetosti, ki so naperjene proti miru“. Za dosego postavljenih ciljev škofje odklanjajo silo. Zavzemajo se za tako rešitev, kakor jo je predvidel papež v svojem govoru v Bogotá.

Sklepi škofovske konference se seveda nanašajo tudi na spremembe v Cerkvi sami. Tako npr. priporočajo škofom in duhovščini siromaščino. Cerkev mora biti odprta vsem, mora imeti možnost, da enako uči in vzgaja revne in bogate, katoličane in nekatoličane.

Za srečo narodov in družin

Sklepi glede družine razodevajo prav tako radikalnost, kakor za ostala vprašanja. Vprašanje družine in rojstva otrok je posebna komisija škofovske konference preučevala s stališča zadnje papeževe okrožnice O človeškem življenju. Vse oblastnike pozivajo škofje naj družini dajo tisto mesto, ki ji pripada za ustanovitev družbe, ki bo vredna človeka. Škofji opozarjajo, da je vprašanje prave družine v Latinski Ameriki naravnost kričeč problem. V državah Latinske Amerike je namreč odstotek pravih zakonov zelo nizek v primerjavi s številom prebivalstva. Med prebivalstvom je velik odstotek nezakonskih zvez, priložnostnih in brez trajnosti.

Zato so tile problemi:

Visok odstotek nezakonskih otrok iz priložnostnih zvez, ki močno vpliva na „demografsko eksplozijo“, naraščajoč in visok odstotek razbitih družin bodisi zaradi razveze, zapustitve skupnega doma ali spolnih zablod, ki nastajajo iz napačnega pojmovanja „moškosti“, nesorazmerje med zaslužkom in potrebami družine; težak stanovanjski problem; poudarjanje hedonizma in erotizma v propagiranju raznih sredstev in predmetov; slaba razdelitev dobrin za potrošnjo in civilizacijo glede prehrane, obleke, dela, počitka, zabave in kulture; materialna nezmožnost številnih mladih ljudi, da bi si ustvarili dostojno družino, zaradi česar nastajajo pokvarjene družinske celice.

Glede vprašanje naraščanja prebivalstva škofji gledajo na to vprašanje takole: Res je, da prebivalstvo hitro narašča, pa ne zaradi rojstev, ampak zaradi manjše umrljivosti otrok in zaradi dolgoživosti. Res je pa tudi, da večina držav Latinske Amerike trpi zaradi pomanjkanja prebivalstva in je večanje prebivalstva v teh državah tudi čimtelj razvoja. Je pa tudi res, da socialni, gospodarski in zelo nizki kulturni pogoji ne pospešujejo naraščanja prebivalstva.

Na tako postavljeno vprašanje kat. škofji zavzemajo takole stališče:

1. Vsaka enostranska pobuda, kakor enostavna rešitev tega vprašanja, je nezadostna in zaradi tega napačna. Je taka, kakor „posebno škodljivo prevzemanje politike proti rojstvu, ki ima namen nadomestiti, zamenjati ali spraviti v pozabo politiko učinkovitejšega razvoja, ki je edino sprejemljiva rešitev. Tu gre, kot je naglasil papež, ne za znižanje števila ljudi za mizo, ampak za potrebo pomnožitve kruha.“

2. S tega stališča ima okrožnica O človeškem življenju, ki je zaradi svojega socialnega značaja postavljena ob stran okrožnice O razvoju narodov, izreden pomen za Latinsko Ameriko, ko poudarja potrebo, da se je treba reševanja demografskega vprašanja lotiti celovito z usmeritvijo proti razvoju in zato obsoja vsako politiko, ki sloni na indiskriminirani kontroli rojstev.

3. Izvajanje tistega dela okrožnice, ki govori o zakonski etiki, se bo navidezno zdelo za mnoge v praksi nemogoče. Zaradi tega bodo škofji dajali vernikom ta navodila:

a) Nauk katoliške Cerkve je jasen in nedvoumen glede uporabljanja umetnih sredstev, da se napravi prostovoljno nerodovito življenje.

b) Kot je papež dejal, objavljena norma ne predstavlja slepe dirke proti prenaseljenosti ljudi in tudi ne zmanjšuje odgovornosti ter tudi ne svobode

Condenó Caggiano el egoísmo

Durante la misa concelebrada para clausurar la segunda Conferencia Episcopal Latinoamericana el 6 del corriente mes en Medellin el cardenal primado de la Argentina Antonio Caggiano en su sermón dijo entre lo demás:

“No podíamos permanecer inmutables en el ejercicio de nuestro ministerio pastoral para el bien espiritual y temporal del hombre.”

“No se trata solamente de cambios de estructura. La esencia será cambiar las mentalidades, desterrando la avaricia y el odio que desconocen la dignidad de la persona humana y sus derechos esenciales; sembrando el amor a Dios, que exige el amor al prójimo y que no es real sin justicia. Esta es la razón profunda por la cual la Iglesia utiliza la fuerza del amor, que es la más grande de todas las energías de que dispone el hombre. Con ella todos los cambios necesarios para la promoción del hombre se inician en el interior de las conciencias, para transformar exteriormente las estructuras con que una minoría oprime a la mayoría inmensa de los asalariados y de los pobres.”

Kardinal Caggiano obsoja sebičnost

Kardinal Caggiano je dne 6. septembra v cerkvenem govoru ob zaključku II. konference škofov Latinske Amerike med drugim izjavil naslednje:

V svoji nadpastirski službi ne moremo ostati brezbrilni glede dušnega in telesnega blagra ljudi. Naloga celovite obnove ljudi v Latinski Ameriki je nujna, brezmejno težka, polna nevarnosti in tudi ne bo brez ovir. Ne gre samo za spremembe struktur. Bistvo vsega bo sprememba mentalitete ljudi; iztrebiti bo treba skopuštvu in sovraštvo, ki ne poznata dostojanstva človeške osebe in njenih bistvenih pravic in to z ljubeznijo do Boga, ki zahteva ljubezen do bližnjega, ki pa brez pravičnosti ni resnična. To je globok razlog zakaj se Cerkev poslužuje sile ljubezni, ki je največja od vseh sil, s katerimi razpolaga človek. Z njo se začnejo potrebne spremembe najprej znotraj zavesti, da nato spremene zunanje strukture, s katerimi manjšina zatira veliko večino delavnih ljudi in revežev.

Češkoslovaška pod sovjetskim škornjem

Nobenih izgledov ni, da bi se Sovjeti sploh mislili kdaj umakniti iz Češkoslovaške. Obratno, vsi znaki kažejo, da bo v bodoče ostala v njej sovjetska vojska stalno, tako kot v Vzhodni Nemčiji, kjer imajo sovjeti 20 divizij.

V ta namen so moskovski komunistični voditelji poslali v Prago pomočnika zunanega ministra Visilija Kuznečova z najširšimi pooblastili, da uredi zadeve s češkimi partijskimi funkcionarji tako, da bo Moskva mogla imeti

zaupanje vanje. Zato nekateri ne izključujejo možnosti, da bo Dubček zamenjal Gustav Husak, sedanji partijski tajnik na Slovaškem, v katerega imajo sovjeti več zaupanja, kakor pa v Dubčka.

Politično sovjeti Čehom in Slovaškom ne mislijo nič popuščati, pač pa so jim obljubili večjo gospodarsko pomoč. Se pravi, še tesneje bodo navezali to državo nase, da bo gospodarsko še bolj odvisna od Moskve.

I Z T E D N A V T E D E N

Med Egiptom in Izraelci je prišlo 8. septembra do peturnega topovskega dvoboja vzdolž Sueškega prekopa. Ob reki Jordan so se pa istega dne spopadli Izraelci ter Jordanci.

Pavel VI. je pozval katoličane v svetu, naj spoštujejo avtoriteto papeža. Do tega poziva je prišlo, ker je skupina radikalnih katoličanov v Esenu v Nemčiji objavila, da odklanja zadnjo papežovo okrožnico O človeškem življenju. S to okrožnico ni bila povsem

zadovoljna tudi skupina nemških in belgijskih škofov. V poslanci nemškemu katoličanom, zbranim na 82. nemškem katoliškem dnevu, jih je zato papež opozorjal, da je bila enciklika napisana v spoštovanju božjega zakona.

Oliveiro Salazarja, 79. letnega portugalskega državnika, ki že 40 let avtoritativno vlada nad svojo deželo, so morali prejšnji petek nujno operirati, ker se je v glavi pojavil delec strnjene krvi zaradi padca.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Predsednik general Onganía na obisku v severnih provincah

Predsednik republike gral. Juan C. Onganía je 6. in 7. septembra obiskal mesta Reconquista—Sta. Fe, Goya—Corrientes, Resistencia—Chaco in Formosa. Povsod je prišel v stik z ljudstvom ter s predstavniki gospodarstva. V mestu Resistencia je govoril tudi o ciljih vlade argentinske revolucije. Omenjal je cilje, ki si jih je postavila z reševanjem gospodarstva, socialnih in družbenih vprašanj in končno o obnovi političnega življenja. Predno bo prišlo do tega, bo treba dobro organizirati državo, da se v bodočnosti ne bodo ponavljale napake preteklosti. Napredek znanosti in razvoj tehnike zahtevata močno organizacijo, zlasti pa ravno-

sje med silo te organizacije in politično oblastjo. Za politično življenje je dejal, da je to normalno življenje v vsaki demokraciji in da bo tako tudi v Argentini, ko bodo za to ustvarjeni vsi pogoji. Tedaj bodo ljudje dobili možnost, da si bodo lahko svobodno izvolili svoje predstavnike.

Ukrajinski kardinal Josif Slipyj, ki je prejšnji teden prišel v Buenos Aires, je v soboto, 7. sept. posvetil v Bs. Airesu baziliko ukrajinskega eksarhata, v nedeljo je pa imel v njej pontifikalno sv. mašo. Popoldne tega dne je bila njemu v čast akademija v gledališču Presidente Alvear. Te dni je kardinal Slipyj odpotoval na obisk ukrajinskim naseljem v provincah Chaco, Misiones in Mendoza.

zakoncev, katerim ne prepoveduje častne in razumne omejitve rojstev. Tudi ne prepoveduje zakonite terapije in tudi ne razvoja znanstvenih raziskav.

c) Zakramentalno življenje je pravica. Še več: dolžnost. Dušni pastirji morajo omogočiti to pot krščanskim zakonom.

Zato bo v bodoče vprašanje prebivalstva in zakonov imelo v dušnem pastirstvu važen del v takimenovani družinski pastoraaciji, ki mora zasledovati tele cilje:

1. Poskrbeti že pri doraščajoči mladini solidno vzgojo za ljubezen, ki presega samo spolno vzgojo, da bi mladini obeh spolov vceplila čut in zavest o bistvenih dobrinah: o ljubezni, o spoštovanju itd.; 2. Razširiti idejo ter jo v praksi omogočiti, t.j. pripraviti zakon, ki naj zahteva tiste, ki se mislijo

poročiti; 3. Izdelati in razširjati zakonsko duhovnost, ki naj temelji istočasno na jasnem pogledu laika v svetu in Cerkvi in v teologiji zakona-zakramenta; 4. Vcepiti mladeničem in zlasti mladim parom zavest in prepričanje odgovornosti očetovstva; 5. Vzbuhati pri zakoncih potrebo po dialogu v zakonu, ki naj privede do globokega edinstva dveh in čut soodgovornosti; 6. Omogočiti dialog med očeti in sinovi, ki naj omogoči premaganje v družini splošnih sporov in napravi iz domov „kraje, kjer se srečujejo rodovi“; 7) Doseči, da bo družina resnično Cerkev v hiši in 8. pripraviti družine do tega, da bodo v zvezi z drugimi družinami, tudi z družinami drugih krščanskih ver, posebno s tistimi, ki so v nevarnosti, da se razbijejo ali pa so že v samem procesu razkroja.

Strah komunistov pred nevidno sovražno vojsko v Sloveniji

V številki ljubljanskega Nedeljskega dnevnika z dne 25. avgusta se je neki Dimitrij Rupel na dolgo in široko razpisal o zadržanju slovenske duhovščine v preteklosti, zlasti med komunistično revolucijo v času sovražne okupacije. Povod za ta napad so mu dale v avgustovski številki verske revije Ognjišče „Med kratkimi odgovori“ tele vrstice:

„DANI. — Sem mlad fant in me zelo muči vprašanje, kako so mogli nekateri dušni pastirji med vojno ubijati nedolžne ljudi. Poznam ljudi, ki so zaradi tega zapustili vero in preganjajo mene, češ z zločinci se družijo.“ Urednik rubrike odgovarja takole: „In ti nikdar ni prišlo na misel, da 'besede so pocieni' in bi vprašal za dokaze: kdo, kje, kdaj, kako? Vprašaj se, ali nimajo tisti, ki tako govorijo, 'kako so duhovniki kralji ljudi', za bregom kakšne druge namene. Vprašaj take ljudi za imena teh duhovnikov, za kraj in za priče, pa bo kmalu zmanjkalo teh zgodb.“

Dimitrij Rupel se ob teh vrsticah z vsem svojim partijskim propagandističnim znanjem spravi na slovensko duhovščino. Kot naučen papagaj ponavlja vse to, kar so ga v partijskih propagandističnih centrih naučili, da je vse dobro, kar je partija delala v preteklosti in kar dela sedaj, da so njeni zločini med in po revoluciji v Sloveniji bili naravno delo, osvoboditev slovenskega naroda izpod okupatorjev, žrtve komunističnega nasilja pa zločinci, izdajalci in morilci.

Za Rupla je odgovor, ki ga je dal urednik Ognjišča vpraševalcu, nezaslišana. Zanj in za ostale komuniste „spodbuja resen pomislek o svobodi, ki je dopuščena vernikom v naši družbi“.

Zatem navaja, da je „res čas storil svoje in potisnil marsikatero zlo, storjeno v nekdanjih dneh, v pozabo“. Pri tem hoče biti tudi sam „velikodušen“ in pravi, „da je prav, da smo pozabili stare račune“, ker da je „že čas, da se ukvarjamo s problemi vsakdanjega in zemeljskega življenja“. Nato pa ves ogorčen vzklizne: „Toda nekje je meja! Da bi zmanjkalo zgodb o zločinih duhovnikov med vojno, bi moralo za to preteči vsaj desetkrat toliko let kot jih je.“

Strah pred „borbeno Cerkvijo“ in „bojevitim klerikalizmom“

Po teh izpadih trdi za vso slovensko duhovščino, razen tistih, ki so se pridružili OF, da je sodelovala z okupatorjem. Ve povedati tudi to, „da se je voditelj slovenskih klerikalcev (SLS) Korošec pogajal direktno z nacisti“. Enako da je delal „ban Natlačen“ in „prav tako kaplani po Slovenskem“.

Zatem napada člane Vaških straž in pravi, „da ni vredno izgubljeni besedi in misli zaradi umazane preteklosti, ker ga zanima predvsem „dandanašnji“ čas. Ta namreč odkriva za komuniste novo nevarnost. „Razkriva“ namreč „znamenja, ki kažejo, da se pri nas prebujajo 'ecclesia militans', da se spet vzpenja 'bojeviti klerikalizem', tisti načini mišljenja, ki je bil pripravljen „nekaj in vedno znova potepati slovenstvo, kulturo, svobodo in celo vero, da bi ohranil svoje politične pozicije“.

Ob takih 'ugotovitvah' komunističnega propagandista prevzema preplah, kajti po njegovem vidanju „se politične pozicije cerkve krepijo iz dneva v dan“. Po Ruplu postaja „posebno glasna logika, ki hoče na podlagi tradicije in tradicionalne slovenske pobožnosti participirati na političnem življenju sodobne Slovenije“.

Nikolaj Jeločnik: Besede, besede, besede

V soboto, 7. septembra ob pol 9 zvečer je g. Jeločnik na odru Slovenske hiše za sklep letošnjega jubilejnega gledališkega leta odigral zgoraj navedeni koncert za igralca in to v okviru SKA. Dve stvari sta nam bili že pred nastopom nekam negotovi: kako bo en sam igralec vse to zmoget, in posebej kako bo ta edini igralec mogel razne stilno različne umetnine povezati v neko enotnost. Vpogled na tretjo stran programa je solističnost igranja že nekoliko omajala, na ugotovitev enotnosti igranja smo morali pa čakati do začetka predstave.

Režijo sta si delila gg. Jeločnik in Borštnik, ki je tudi vodil predstavo, vsekakor zelo uspešno. Razni pomočniki od vodje osvetljuje do inspicienta so svoje delo mojstrsko opravili, prav tako glavnici gg. Nataše Smersujeve, Marjete Smersu in Stankota Jerebiča, ki so bili posneti na trak. Posebej pa moram obdelati scenografijo in projekcije g. arh.

Dimitrij Rupel ta pojav označuje za „strankarstvo, kot bi si ga mogoče želeli naši klerikalci, pa je zgodovina, h kateri se ne bomo več vračali“. Po Ruplu je to „zgodovina SLS, črna slovenska zgodovina, prodana, izdana, kompilirana preteklost slovenskih političnih leaderjev“.

Po tem napadu na slovensko svobodno in demokratsko preteklost, poje hvalospev Osvobodilni fronti med komunistično revolucijo in sedanjim Socialističnim zvezi delovnega ljudstva. Pa svoj članek pod naslovi „Zgodovine v celoti ni moč prečrtati“, „Posipanje s pepelom“ in „Zdi se, da imamo za vidnim sovražnikom še potuhnjeno vojsko“ zaključuje takole:

„V naši socialistični politiki je veliko doktrinarstva in omejene eshatologije“, veliko prazne vere in ideološkega cesarjenja — zdi se, da imamo za tem, prisotnim in vidnim sovražnikom še skrito četo, peto kolono, potuhnjeno vojsko“.

Tako Dimitrij Rupel s svojim napadom na slovensko duhovščino, Korošca, Slovensko ljudsko stranko in slovensko narodno ter demokratsko preteklost.

Ne prihaja nam na misel, da bi se spuščali v polemiko z njim, ker je nemogoče govoriti in resno razpravljati s človekom, ki je tako ves prepojen s komunistično totalitaristično miselnostjo, da je prepričan, da je slovenski narod začel živeti ter se razvijati šele z vzpostavitvijo komunističnega nasilja v Sloveniji, ne pa že tisoč let pred tem, ko se je v tem času boril z nadmočnimi narodnimi sovražniki za svoj goli obstoj, pri tem zmagal ter se ne samo ohranil, ampak tudi kulturno povzpela na višino drugih velikih narodov.

Da se je mogel zgoditi ta „slovenski čudež“ je nemala zasluga tudi „ka-

Študijski dnevi slovenskih izobražencev v Dragi

Ze tretje leto jih pripravlja Društvo slovenskih izobražencev v Trstu. Letošnji so se začeli 31. avgusta v Dragi. Začel jih je predsednik društva prof. Jože Peterlin. Sledila je razprava o temi Zdruzena Evropa in Slovenci. Pripravil jo je dr. Janez Pleterški, v znanstveni sodelavec za narodnostno vprašanje v Ljubljani. Koreferenti so bili: dr. Ludvik Vrtačič z univerze v Freiburgu — Kako gleda na Zdruzeno Evropo Slovenec, ki živi zunaj Slovenije; Feliks J. Bister z Dunaja — Slovenec med Vzhodom in Zahodom; in dr. Lojze Tul iz Trsta — Zdruzena Evropa in narodna manjšina.

Debato je vodil prof. dr. Maks šah. Iz nje je bilo razvidno, da si Slovenci glede Zdruzene Evrope v položaju, v kakršnem so sedaj, ne smejo delati utvar. Eden od govornikov je naglašal, da so partnerji pri vseh razgovorih države in ne narodi.

V znamenju Titove „socialistične demokracije“

Komunistična partija v Jugoslaviji še sedaj ne dopusti, da bi javnost zvedela za prave vzroke velikih junijskih študentovskih nemirov v Beogradu. Več listov, ki so hoteli to storiti z objektivnimi članki, so komunisti zaplenili ali pa celo prepovedali.

Taka usoda je zadela sedaj tudi beograjsko revijo Delo. V dvojni številki 8-9 za avgust in september je bilo nekaj člankov, ki so jih napisali nekateri profesorji filozofske fakultete na beograjski univerzi, ki imajo svoje poglede o partiji in njenem delu.

planov po Slovenskem“ in plejade slovenskih narodnih velikov in zaslužnih mož, med katerimi zavzema eno najčastnejših mest prav dr. Korošec. O tem se lahko Dimitrij Rupel in njegovi prepričajo v sleherni slovenski politični zgodovini, pa naj jo je napisal klerikalci, liberalci ali socialisti.

Vsa ta literatura mu je dostopna. Opozarjamo pa ga še na važen vir zgodovinskih podatkov, v katerem so za zgodovino zapisani vsi komunistični zločini nad slovenskim narodom v domovini. To so Zborniki Svobodne Slovenije. V letniku za leto 1965 ga zlasti opozarjamo na razpravo rajnega slovenskega in jugoslovanskega socialističnega prvaka dr. Celestina Jelenca v anketi „Kaj sodim o komunizmu?“.

Bil je med nami živi leksikon slovenske politične preteklosti.

Kot socialist je pa med nami gotovo najbolje poznal preteklost komunistične partije in vse njeno delo. Pa je na str. 179 o njej zapisal tele ugotovitve:

„Vsa zgodovina komunistične stranke v Jugoslaviji je grda. Od šestih tajnikov, ki jih je imela od leta 1920 do časa, ko je postal tajnik Tito, je enega ubila jugoslovanska policija, ostalih pet pa je bilo poklicanih v Moskvo in so bili tam likvidirani. — V takem ozračju je zrastle generacija komunistov, ki danes gospodari v Jugoslaviji. — Vsi smo ljudje. Tudi na naši strani se je med okupacijo zgodilo nekaj stvari, o katerih bi raje videli, da se ne bi bile zgodile. Razlika pa je v tem: Kar je bila na naši strani neljuba izjava v podivjanem času, je bil pri komunistih premišljen sistem. Vsi smo grešni ljudje, komunisti pa so hudodelci. — Poleg šentjernejske noči, Hitlerjevih grozodejstev in Katyna bodo tudi Vetrin in kraška brezna po kočevskih gozdovih in pri Bazoviču ostala v zgodovini kakor v nebo vpijoči spomeniki nečloveštva in komunistične podlosti.“

V nedeljo, 1. septembra, je imel mašo za udeležence študijskih dni mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič, ki je nato dopoldne imel tudi referat o dialogu Cerkve s svetom in nato še o genezi sodobnega ateizma. Njegova referata kakor tudi pridiga so vzbujali splošno pozornost.

Na popoldanskem zborovanju je bilo razmotiranje o vprašanju izseljenstva pri majhnem narodu. Referat o tem vprašanju je imel direktor geografskega inštituta univerze v Ljubljani prof. dr. Vladimir Klemenčič. O izseljevanju v zamejstvu pa so imeli koreferate dr. Valentin Inzko za Koroško, Izidor Predan za Beneško Slovenijo, prof. dr. Rado Bednarik za Goriško, Bogo Samsa za Tržaško in Franc Mijač za Kanalsko dolino. Prof. dr. Alojz Rebula je zatem svoje predavanje Slovenec med domom in svetom posvetil spominu dr. Šolarja.

Javni tožilec za mesto Beograd Spasoje Milošević je dne 13. avgusta dvojno številko revije Delo zaplenil. Kot vzrok prepovedi za širjenje omenjene revije navaja članke, v katerih je govor o junijskih dogodkih na beograjski univerzi, o katerih sodi, „da so žaljivi in da vznemirjajo prebivalstvo ter pretijo javnemu redu in miru“.

Najnovejša prepoved revije Delo in napad partije na svobodo tiska je pač najtožnejša slika Titove „socialistične demokracije“ v praksi.

teksti jezikovno najmočnejši. Shakespeare se močno približuje po moči svojih besedil France Prešeren, celo v sicer „nedramatično“ prednašanem uvodu h Krstu.

Brez dvoma je bil „glavni junak“ večera g. Nikolaj Jeločnik. Vzorno prednašanje besedil je le del njegovih zaslug. Niti brezpredmetne projekcije, niti Beethovnova glasba niso bile nazadnje drugega kot decentna spremljava Jeločnikovim memoriranjem.

Morda bi bil drugačen izbor naslova bolj primeren, ker v originalu pojmu „besed“ ne manjka nekaj omalovažujočega, a praznih besed nismo slišali; to so bile vseskozi močne, tehtne besede, ki bi jih nihče mimo Jeločnika tako mojstrsko ne reproduciral.

Ne bi si skoraj upal reči, da bi bil za sklep jubilejnega gledališkega leta možen še kakšen obširnejši in drugačen program. Udeležba poslušalcev je bila tolikšna, da je gledališki odsek kar pravično proslavil naš gledališki praznik. Marijan Marolt

V bolečinah svetovne vojne rojena Majniška deklaracija je bila v našem narodu ustvarila tisto razpoloženje, ki je bilo za veliko dejanje oktobrskega prevrata neobhodno potrebno.

Majniška deklaracija — vseeno z okvirom ali brez nje — je naš narod tako prekrasila, da je politično osvobodjenje ob prevratu smatral za nekaj, kar je moralo takorekoč samo od sebe priti.

Odtod presenetljivo dejstvo, da so prevratni dogodki našli slovenski narod v tako lepi harmoniji.

Dr. Janko Brejc ob 10-letnici slovenske osvoboditve.

OB 50-LETNICI PRVE SLOVENSKE VLADE Prihod dr. Mihe Kreka, predsednika NO za Slovenijo, v Argentino

Svobodni demokratični Slovenci bomo tudi letos proslavili naš narodni praznik 29. oktober, ki je ob enem dan slovenske zaslave. Letos se bomo slovesno spominjali tudi 50-letnice zgodovinskega dogodka, ko smo Slovenci dobili prvo svobodno slovensko vlado. Samo mi emigrantje, ki živimo v svobodi, smo tako srečni, da moremo svobodno proslavljati naš narodni praznik in veliki jubilej.

Širši pripravljalni odbor je 17. avgusta na svoji drugi seji (prva je bila že meseca januarja) razpravljala o teh proslavah. Na seji so bili navzoči: direktor Smersu Rudolf, Stare Miloš, Urankar Feliks; za SKD-SLS: podpredsednik Fajdiga Pavel in člani načelstva: Benedičič Miha, Brula Janez in dr. Voršič Alojzij; za Slovensko demokratsko stranko: Urankar Feliks in Petriček Robert; za Zedinjeno Slovenijo: tajnik Selan Tine in Mehle Lojze; za Škofov zavod, Adrogue: Stariha Božo. Domove so zastopali: Društvo Slovenska vas in Hladnikov dom, predsednik Jan Lovre in Lužovec Janez; Naš dom v San Justu, tajnik Indihar Marijan; Slovoški dom v Ramos Mejia, podpredsednik Kastelic Anton in Potočnik Matevž; Slovenski dom v Berazategui, predsednik Vidmar Rudolf in Šterbenc Janez; Slovensko Pristavo v Castelarju, predsednik Pernišek Franc; Slovenski dom v San Martinu, predsednik Dimnik Ivan. Dalje so zastopali: Svobodno Slovenijo Krošelj Joško; DSPB-Vestnik, predsednik Pregelj Bogo; DSPB-Tabor, predsednik Korošec Ivan in dr. Baraga Srečko; SPD, predsednik Petriček Robert; SPZ Gallus, predsednik Gaser Miha; Družabno pravdo, Smersu Rudolf.

Zaradi nujne zadržanosti so se opravičili in ob enem obljubili sodelovanje: Marijan Marolt, tajnik SKA; Ciril Jan, predsednik SFZ (zadržan na mladinskem obisku v Mendoza); Rezelj Lojze, predsednik Slovenskega gledališča in Slov. dom v Carapachayu.

Razgovor je vodil tajnik Narodnega odbora Stare Miloš, kot predsednik pripravljalnega odbora, ki je poudaril, da so letošnje proslave združene s 50-letnico prve slovenske vlade in da so zasnovane v večjem obsegu. Povedal je, da se je predsednik Narodnega odbora dr. Krek Miha odzval povabilu in da bo prišel v Buenos Aires na te proslave. To sporočilo je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem.

Zaenkrat je dogovorjeno, da ostane med nami 14 dni, naprošen pa je, da bi ostal dalj časa, ker ga vabijo tudi v Mendoza.

Nato je Stare Miloš predložil načrt prireditve in proslav. Pri tem je poudaril, da je namen teh tudi ta, da se ob tej priliki slovenski demokratični emigrantje predstavimo, da smo pozitivna in konstruktivna enota tudi v argentinskem življenju. Ob enem pa smo po zgledu svojih prednikov vztrajno na delu za svobodo svojega naroda.

O načrtu prireditve in proslav se je razvila debata, na kar je bil soglasno sprejet sledeči spored:

1. Sprejem dr. Kreka na letališču.
2. Priprava tiskovne konference dr. Kreku s tukajšnjimi časnikarji združene z umetniško in knjižno razstavo.
3. V soboto, 26. oktobra, zvečer akademija v Slovenski hiši, nato slavnostna večerja, na katero so povabljeni odborniki organizacij in ustanov, dušni pastirji, vzgojitelji mladine, kulturni ustvarjalci, predavatelji v naših organizacijah, javni delavci in oblikovalci slovenske emigrantske skupnosti.
4. V nedeljo, 27. oktobra, dopoldne slovesno polaganje venca pred spomenik generala San Martina (udeležilo naj bi se čim več narodnih noš).
5. Istega dne popoldne v Slovenski hiši sv. maša za naše prednike, ki so se žrtvovali za svobodo slovenskega naroda.
7. Po maši slavnostno zborovanje, katerega osrednja točka bo govor dr. Miha Kreka. Sodeluje med drugim pevski zbor Gallus.
8. Polaganje venca pred spomenik žrtvam komunistične revolucije.

Po odobritvi tega programa, je g. Stare Miloš povedal, da so v delovnem odboru ustanovljeni še podobori in odseki, ki bodo še spopolnjeni z novimi sodelavci. Naproša vse, naj nihče ne odkloni sodelovanja.

K besedi se je oglasil še predsednik finančnega odbora g. Janez Brula, ki je razložil svoj načrt za kritje stroškov.

Končno je bilo dogovorjeno, kdaj da bo naslednja seja širšega pripravljalnega odbora.

De Gaullovo svarilo Moskvi

De Gaulle je imel 9. t. m. 17. tiskovno konferenco, odkar ima usodo Francije v svojih rokah. V prvem delu je govoril o notranjepolitičnih dogodkih zadnjega časa v Franciji, v drugem pa o zunanje-političnem dogajanju. V zvezi z zadnjimi dogodki in Češkem je omenjal konferenco v Jalti, na kateri so uredili po-vojno Evropo Amerikanci, sovjeti in Angleži. V zvezi s to konferenco je De Gaulle branil svojo politiko z zatrjevanjem, „da ne more pristati, da bi bila bodočnost Evrope določena brez Evrope in tudi ne more priznati vrhovne pravice, ki naj jo ima kaka država nad drugo državo in s katero naj določa njeno usodo, pa naj bo ta država zavezniška ali pa sovražna država.“

V zadnjem delu svojega govora je odločno obsodil sovjetski napad na Če-

škoslovaško ter ga je označil za sovjetsko hegemonijo.

Čilski predsednik dr. Frei je zaključil enotedenski obisk v Brazilu, kjer je imel s tamošnjim predsednikom maršalom Arturjem da Costa e Silvom razgovore o vprašanjih, ki se zlasti nanašajo na povečano gospodarsko povezavo držav Južne Amerike. Pisanje nekaterih listov, kakor da je Freiev obisk v Brazilu v zvezi s sporom, ki ga ima ta država v prelivu Beagle na jugu z Argentino ali da bo Argentina napadla Čile, je čilski predsednik označil naravnost za bedasto.

Bretonski nacionalisti v Franciji so v zadnjem času napravili več sabotažnih dejanj. Z eksplozijami bomb so hoteli svetovno javnost opozoriti na svoje zahteve po samostojnosti bretonske pokrajine ter njeni neodvisnosti od Francije.

Novice iz Slovenije

Prof. dr. Ciril Žebot, je bil meseca julija na češkoslovaškem, kjer je preučeval tamkajšnje gospodarske reforme. Predno se je vrnil v Severno Ameriko, je za nekaj dni obiskal tudi Ljubljano, kjer je imel razgovore z izvedenci pri Slovenskem inštitutu za gospodarska raziskavanja.

V Ljubljani je na 15. mednarodni vinski razstavi dobilo od 994 vzorcev iz 18 držav 238 vzorcev zlate medalje in 676 vzorcev srebrne. Bronastih medalj niso podeljevali, ampak namesto njih pismena priznanja. Najboljšim vinom, ki so bila nagrajena z zlato medaljo, so letos dajali še posebno priznanje, naziv šampijona. To priznanje je dobilo 12 vzorcev in sicer 4 vzorci iz Romunije, 4 iz Jugoslavije, 2 iz Italije in po 1 vzorec iz Portugalske in iz Avstralije.

V kovaškem muzeju v Kropi je domačin Jože Bertonec razstavljal svoja najbolj značilna dela: kovano plastiko, svečenike, kovane mreže, železne in bronaste skrinje itd. V tej stroki je Bertonec priznan kovač-umetnik. Izučil se je v bivši žebeljski zadrugi v Kropi, kjer se je pridružil svojemu očetu kovaču in materi kovačici pri izdelovanju žebeljev. Leta 1937 je postal vodja kovačnice umetnih izdelkov. Najprej kot risar, nato pa kovač-umetnik.

V črnomeljki občini je bilo v začetku letošnjega leta 115 rednih obrtnikov in gostilničarjev. Med njimi pa v črnomlju samem ni bilo niti enega zasebnega čevljarja, šivilije pa v vsej občini nobene. Ker ženske kupujejo že gotove obleke, nastajajo seveda težave, ker obleke za vse niso po meri, šivilije pa ni, da bi jih popravila.

Davčna uprava v Črnomlju je občinske odbornike obvestila, da imajo opravka s 3.250 davčnimi zavezanci iz kmetijstva. Če bi bila uprava urejena in ne tako birokratska, kot je pri komunistih, to ne bi bilo nič posebnega. Toda za vsakega davčnega zavezanca mora uradnik pod sed. komunistično upravo napraviti najmanj 33 računskih

operacij, t. j. za vse skupaj 107.250 računskih operacij, predno odmerijo davčni prispevek.

Na Sveto goro — doma jo sedaj poznajo pod imenom Skalnice — je sredi avgusta začela obratovati žičnica. Njena zmogljivost je 450 potnikov na uro.

Slovensko umetnost ekslibrisov sta zastopala na mednarodnem kongresu ekslibrisov od 11. do 14. julija v Comu v Italiji slikarja Jakac in Medvešek. Prihodnji kongres bo leta 1970 v Budimpešti.

Tema „Sodobna družbena stvarnost v slovenski povojni prozi“ bo predmet razprav na letošnjem srečanju slovenskih, hrvaških, srbskih in makedonskih pisateljev na gradu Štatenberg pri Slov. Konjicah od 13. do 15. septembra. Razpravljali bodo tudi o medrepubliškem in mednarodnem sodelovanju pisateljev.

Umrli so. V Ljubljani: Mila Mažgon roj. Bojce, Peter Čižov, upok., Jože Zelen, žel. upok., Mirko Eiperger, upok., Joža Dolinar, članica in igralka Sentjakobskega gledališča, Josip Ježek, Janez Kokalj, Francka Jeras, uradnica drž. žel., Cecilija Božjak, Teobald Vlahovič in Miran Sitar, v Ljutomeru, Ivana Vetrnik, upok. v Trzinu, Ferdinand Metelko v Svibnem, Ana Ženi v Sp. Besnici, Miroslav Mulej, učitelj na Bizeljskem, Marija Resnik, upok. v Zavrstniku, Lovrenc Medja, upok. v Bohinju, Edvard Dolenc, zadnji graščak na Orehku, Terezija Grča v Novi Gorici, Franc Zorman, pos. v Mengšu, Alojz Gruden, upok. v Kostanjevici na Krki, Ladislav Vukan, šef. računovodstva v Idriji, Jure Matjaž v Kamniku, Anka Pangre roj. de Toni, učit. v p. v Dobu pri Domžalah, Ivan Štrukelj v Smartnem pod Šmarno goro, Jože Unverdorben, defektolog v Celju, Štefka Jovanovič roj. Barlec v Mariboru, Ana Lukmar roj. Kovač v Trbovljah, Alojz Šeškar, kamnosek v p. v Jezeru in Marija Novak v št. Jerneju na Dol.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Ogled zavetišča dr. Gregorija Rožmana

Na povabilo pripravljalnega odbora za slovensko zavetišče dr. Gregorija Rožmana v ul. Martin Fierro 4262, Barrio Peluffo v San Justu, je bil v nedeljo, 1. septembra ogled te slovenske dobrodelne ustanove.

Dopoldne je imel za rojake, ki so prišli v ta kraj iz raznih slovenskih naselij mašo g. Jože Guštin. Svoj cerkveni govor je naslonil na priliko o usmiljenem Samarijanu ter se je zaradi tega lepo ujemal z dobrodelnim namenom zavetišča.

Po cerkvenem opravilu so si rojaki ogledovali zgrajene stavbe na kupljenem prostoru, medtem so pa pripravili kosilo.

Po kosilu je zbrane goste pozdravil predsednik pripravljalnega odbora za zavetišče g. Jože Žerovnik. Izrazil je veselje, da prvič lahko pozdravi rojake na tem slovenskem prostoru in zemljišču, ki bo služilo slovenskim dobrodelnim namenom.

O pomenu in nalogah zavetišča je govoril g. dr. Srečko Baraga. Navajal je, da bo služilo „vsem slovenskim invalidom, ki živijo v Argentini in drugod po svetu, vsem onemoglim, za delo nespособnim, vsem tistim osamljenim osebam, ki nimajo nikogar, pa hočejo biti dostojno preskrbljeni, vsem demokratičnim Slovincem, ki bodo prihajali na daljši ali krajši oddih“. Zavetišče naj bi bilo tudi „shajališče in zbirališče vseh Slovencev, ki bodo hoteli preživeti nekaj ur v popolnem slovenskem okolju.“

Glede vzdrževanja zavetišča je govornik povedal, da bo pripravljali odbor postavil načelo „kolikor bo mogoče samovzdrževanja, kar bo primanjkovalo, bodo krili s članarino, z darovi, z nadarbinami in javnimi podporami ter z dohodki, ki jih bo ustanova nudila.“

V končnih izvajanjih je dejal, da „je res, da je pobuda za slovensko zavetišče prišla od društva „Tabor“,“ toda, da „smo po dvajsetih letih končno le prišli tako daleč, da danes slovensko zavetišče ni več zadeva samo enega društva, ali ene skupine ljudi, temveč je nujen problem vse slovenske demokratične skupnosti, kajti naša starost naizprosno napreduje in naše potrebe se množe iz dneva v dan, na ta način se pa večja tudi naša odgovornost do tistih Slovencev, ki so že pomoči potrebni in do

Osebnosti

Družinska sreča. V družini Mira Vitriha in njegove žene ge. Betke roj. Matček se je rodila hčerka. Na ime Marija Alojzija jo je krstil župnik g. Jože Škerbec, za botra sta bila Marija Urbančič in Franc Vitrih. Družino Petra Jurca Casullo in njegove žene ge. Marije roj. Malavašič je pa razveselil sin, ki je dobil pri krstu ime Pavel Jože. Botra sta bila Valentin in Marija Malavašič. Srečnima družinama naše čestitke.

+ Jože Šušteršič

bil splošno znana oseba. Umrli je v 66. letu svoje starosti. Bolezen, ki jo je povzročil nesrečen padec na glavo v službeni pisarni, je trajala komaj kaj več kot mesec dni. Dobro pripravljen na smrt se je poslovil s tega sveta v sredo dne 4. septembra.

Pokojni Jože je bil Gorenjec, rojen 30-1-1902 v vasi Črnilec nedaleč od Brezije. Gimnazijo je študiral prvih pet let v škofovih zavodih v št. Vidu in je nato končal z maturo na gimnaziji v Kranju. Takoj po maturi leta 1921 in po odsluženem vojaškem roku je leta 1922 vstopil v službo pri Zdravstvenem oddelku Pokrajinske uprave, ki ga je namestila kakor upravnega uradnika v bolnišnici v Celju. Pozneje je deloval v istem svojstvu tudi v Mariboru in Murski Soboti. Leta 1935 ga je pok. ban dr. Marko Natlačen postavil za upravitelja bolnišnice v Celju. Na tem mestu je ostal do druge vojne, ko so ga izgnali nacistični okupatorji. V Ljubljani, kamor se mu je posrečilo prebežati, je dobil mesto pri prehranjevalnem zavodu, ki ga je poslal v Kočevje. Od tu se je po zlomu Italije preselil nazaj v Ljubljano. V maju 1945 je z rodbino vred odšel v begunstvo, ki ga je preživljal v taboriščih Lienz, Pegez in Spital. Koncem leta 1948 je prispel v Argentino. Tu je par let služil v tekstilni tovarni, od koder ga je leta 1952 poklical direktor dr. Julij Savelli v tovarno CIUDADELA, kjer je deloval kot administrativni uradnik do svoje smrti.

Pokojnika so krasile mnoge lepe lastnosti. Po naravi je bil izredno nardjen za študij; v gimnaziji je bil eden prvih odličnjakov. Bil je vedno zvest prijatelj; dano besedo je držal, četudi je pri tem ložviljal udarce in zaočaranja. V izpolnjevanju službe je bil izredno vreden, natančen in nepristranski — mož ravne poti, ki je povsod odkrito in naravnost povedal svojo besedo. Kdor ga je pozna, ve, da je bil globoko veren, plemenit in do drugih dober kot kruh. Politično je bil

vedno zvest načelom krščanske demokracije, v ospredje ali celo k voditeljskim mizam pa se ni nikdar rinil. Kot upravitelj bolnišnice je bil z dušo in telesom in v vsakem lasu predan delu za blagor bolnikov in upravnega osebja. Zdravniki in bolniške sestre so ga cenili kot moža poštenjaka.

S svojo soprogo go. Miro in sinom Dušanom ter njegovo ženo je živel v srečnem rodbinskem življenju. Svoj dom je ljubil nad vse, svoj vrt je obzidal z rožami in ga okrasil z vsakovrstnim cvetjem. Z veliko ljubeznijo se je v prostem času pečal s čebelarstvom.

Tega moža je v četrtek 5. sept. spremlila od njegove hiše na pokopališče Olivos izredna množica pogrebcev. Prijatelji in znanci so mu zasuli grob z vencem in cvetjem. V slovo mu je govoril č. g. Avguštin, ki ga je pokopal, v imenu prijateljev pa se je ganljivo poslovil od pokojnega Jožeta nekdanji celjski župan dr. Alojzij Voršič.

Užalosteni rodbini izrekamo globoko sožalje, ti, dragi Jože, nepozabni prijatelj, pa počivaj v miru!

J. L.

Vestnik SFZ

ŠAH

Preteklo soboto se je igralo za ta turnir v Slovenski vasi, kjer je gostovalo moštvo iz Ramos Mejie. Končni rezultat je bil 2:2.

V San Miguelu pa je zmagalo domače moštvo, ker se ni predstavilo moštvo iz San Justa.

Namizni tenis

Tudi ta turnir se je nadaljeval v soboto. Moštvo iz Ramos Mejie je zmagalo v Slovenski vasi domače moštvo 4:1. San Miguel pa je dobil točke proti San Justu.

Ta dva turnirja se bosta nadaljevala prihodnjo soboto s sledečimi igrami: San Justo — Slovenska vas in Ramos Mejia — San Martin.

Nogomet

Prihodnjo nedeljo se bo odigralo drugo kolo v tej panogi v Slovenski vasi: ob 9 uri igra San Miguel—San Justo; ob 11 uri Ramos Mejia—San Martin; ob 13 uri Morón—Slovenska vas.

Lahkoatletski turnir:

Turnir za SDO in SFZ bo v soboto 12. oktobra v Slovenski vasi.

OBVESTILA

Sobota, 14. septembra 1968:

V Slovenski hiši ob 19. uri sestanek članov SKAD-a. Razgovor bo vodil Pavle Rant.

V Našem domu ob 21. pomladanski družabni večer.

Na Pristavi v Castelarju ob 19 skupni sestanek SDO in SFZ.

Nedelja, 15. septembra 1968:

V Slomškovem domu proslava sedme obletnice blagoslovitve doma.

Sobota, 21. septembra 1968:

V Slovenski hiši igra Matura

V Slovenski hiši XI. kulturni večer SKA posvečen Paulu Claudelu. Spored bodo izvajali ga. Nataša Smersu, Nikolaj Jeločnik, France Papež in Ruda Jurčec.

V Slovenskem domu v San Martinu pomladanski večer SFZ in SDO.

Vsak teden ena

ZVEČER

Josip Murn-Aleksandrov

*Ze iz daljave mrak prihaja
in prva zvezda že gori,
zagrinjajo vasi se, polja,
zatiška dnevu sen oči.*

*Senožeti in dobrane,
bujne trate, postelj zdaj ste ve,
postelj dolga in široka,
v baldahinu zvezde vam žare.*

Nedelja, 22. septembra 1968:

V Slovenski hiši proslava slovenskega narodnega praznika slovenskih šolskih otrok. Pričetek ob 16 s sv. mašo.

Sobota, 28. septembra 1968:

V Slovenski hiši ob 20.30 ponovitev igre Alejandra Casone: Barka brez ribiča.

Izlet članov SKAD-a v Escobar na pristavo g. Leskovarja. Odhod iz Slovenske hiše ob 7.30. Hrano prinesite s seboj.

Nedelja, 29. septembra 1968:

V Slovenski hiši ob 18 igra Barka brez ribiča.

V Slovenski vasi na športnem igrišču XVI. mladinski dan.

Slovenski srednješolski tečaj: Namesto v soboto, 21. sept. bo tečaj v soboto, 14. septembra ob običajni uri. Do konca šolskega leta bomo imeli tečaj naslednje sobote: 14. 9., 28. 9., 5. 10., 19. 10., 2. 11. Izpiti bodo 9. 11. 1968.

DRUŠTVENI OGLASNIK

V zadnji številki Svobodne Slovenije smo objavili neljubo pomoto in sedaj popravljamo. Knjižnica društva Zedinjena Slovenija začne poslovati v soboto 14. septembra ob 16. do 18. ure. Knjige bo izposojevala ga. Mihljeva v pisarni Zedinjene Slovenije. Med delavnikom bodo ure za izposojanje knjig vsak ponedeljek od 17. do 20. ure in prav tako vsako sredo, četrtek in petek ob isti uri.

Taborjenje v Bariločah

Akoravno je že zaključen vpisni rok za počitniško taborjenje v Bariločah, ki ga prireja mladinski odsek Zedinjene Slovenije skupno s Slovensko deklško organizacijo in Slovensko fantovsko zvezo, se še prilašajo novi kandidati, drugi pa žele formalno urediti svojo ustno prijavo. Z namenom, da bi bilo dokončno določeno število udeležencev čim preje, pozivam vse fante in dekleta, ki se zanimajo za to taborjenje, da se v najkrajšem času prijavijo v društveni pisarni Zedinjene Slovenije ali pa pri zveznih odborih omenjenih organizacij.

Priidejo v poštev fantje in dekleta od 16. do 22. leta. Doba taborjenja je pa določena od 3. do 27. januarja 1969.

Poleg vpisnine bodo morali plačati ti naknadni prijavitelji tudi septembrski obrok 1.500 \$, kar znaša skupaj 3.000 \$, kot je to bilo objavljeno v prejšnjem obvestilu.

Informativni sestanek za vse prijavitelce bo v soboto, 28. sept. ob 18 v prostorih Zedinjene Slovenije. Takrat bo razdeljen seznam potrebne osebne opreme. Udeležba obvezna. MRZS.

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

vabi vse rojake na

VELIKO SANMARTINSKO TOMBOLO

ki bo v nedeljo, 6. oktobra

Po tomboli

Ijudska veselica

pri kateri sodeluje orkester PLANIKA

SDO

SLOVENSKA VAS

SFZ

XVI. MLADINSKI DAN

29. septembra na športnem igrišču

Program:

- 10.— Mladinska sveta maša
- 15.— Pričetek telovadnih vaj, nastopajo:

Naraščajnice
Naraščajniki
Mladenke
Mladci
Članice
Člani

Zvečer igra THE GOLDEN TONES

BOGAT SREČOLOV

PRIDITE NE BO VAM ŽAL

Slovensko gledališče v Argentini

N. FODOR

MATURA

KOMEDIJA V TREH DEJANJH

NASTOPAJO: Majda Brandsteter-Kelčeva
Janez Krištof
Stanko Novak
Silvo Lipušček
Ema Kessler-Blejčeva
Zofija Vombergar-Juvančičeva
Stanko Jerebič
Miha Gaser
Lučka Potočnik
Janez Jerebič

ter učenke: Marjana Lipušček
Alenka Maček
Marija Pergar

UVODNE BESEDE: dr. Tine Debeljak

V soboto, 21. septembra 1968 v dvorani Slovenske hiše
zares točno ob 20.30

Čisti dobiček je po želji gospe Eme Kessler,
za katere 60-letnico bo ta predstava, namenjen
Domu onemoglih

Vstopnice po 500, 400 in 300 pesov v prodajni

Kam pa v nedeljo, 29. septembra???

v CARAPACHAY na POMLADANSKI PIKNIK

ki ga vsako leto prirejamo vsi lepo pomlajeni. Pridi tudi ti, saj v Carapachayu si vedno lepo sprejet in dobro postrežen.

Ob 11 sv. maša, potem kosilo.

Popoldne srečolov, prosta zabava ob veselih zvokih

orkestra PLANIKA

Naš dom

San Justo

POMLADANSKI DRUŽ. VEČER

„na Japonskem“

V soboto, dne 14. septembra 1968, ob 21

Sodeluje orkester "LOS VAGABUNDOS"

Hipolito Irigoyen 2756, San Justo

tel. 621-1766

Nedelja, 15. septembra

slovenski praznik

ob 11: sv. maša, nato skupno kosilo.
Pričetek popoldanskega programa ob 16

Izredna prilika za nakup krasnega
v v
ZEMLJISCA
nahajajočega se 100 m od glavnega
trga, farne cerkve in šole v mestu
VILLA ADELINA
meri 300 m²; 20x30 m in katero
proda po ugodnih pogojih
STANISLAV ZUPANČIČ
martillero público nacional
Corrientes 3284/1° A, Capital
Tel. 88-4178 od 15-19

Dr. Tone Žužek
ADVOKAT

Lavalle 2327/33, p. 50. Of. 10
T. E. 47-4852

Ena kvadra od podzemne
postaje Pasteur

Uraduje ob torkih in četrčkih
od 18. do 20. ure

POIZVEDBA

Ferjanič Franc, Schlossgasse 70, 7281
Sossburg v Zahodni Nemčiji, bi rad
zvedel za naslov svojega brata Mihaela
Ferjaniča, za katerega pravi, da živi
od leta 1953 v Buenos Airesu. Pisal mu
je zadnjič pred sedmimi leti, potem pa
nič več. Zadnji naslov je bil: Ferjanič
Miguel, M. de Herrera J. Florida, Villa
Ariza-Ituzaingó, Buenos Aires. Kdor ve
za naslov Mihaela Ferjaniča, naj ga spo-
roči ali uredništvu Svobodne Slovenije
ali pa na naslov njegovega brata v Za-
hodni Nemčiji. a

Lepo opremljeno dvosobno

STANOVANJE

v okraju Flores, 300 m od avenide
Rivadavia, prodaja poceni in na 2
letne obroke

STANISLAV ZUPANČIČ
martillero público nacional
Corrientes 3284/1° A, Capital
Tel. 88-4178 od 15-19

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

Correo
Argentino
Central (B)
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 955.451

Naročnina Svobodne Slovenije za leto
1968: za Argentino \$ 2.500.— Pri pošil-
ljanju po pošti doplačilo 100 pesov. Za
ZDA in Kanado: 13 USA dolarjev za
pošiljanje z letalsko pošto, in 9 USA
dolarjev za pošiljanje z navadno pošto.
Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

SLOVENSKA HRANILNICA z. z. o. z.

C. C. SLOGA Ltda.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

vabi vse člane in prijatelje na predavanje dr. Vitala Ašiča o temi

LASTNINSKA PRAVICA V NAJNOVEJŠI REFORMI
ARGENTINSKEGA CIVILNEGA ZAKONIKA

ki bo dne 21. septembra ob 20

SDO

SFZ

SPOMLADANSKI VEČER

21. septembra ob 20

Slovenski dom v San Martinu

Vabljeni tudi starejši, da tako skupaj z mladino preživite prvi dan pomladi.

PO
TO
VA
NJATU
RI
ZEM

je vaša potovalna agencija.

Oddelek za Slovence vodi Armando Blažina

OBIŠČITE EVROPO — poslovno ali kot turisti. **SREČAJTE**
se s svojimi sorodniki in prijatelji. **ČAS NI OMEJEN.**

V tem letu **BREZ vizumov.**

VOZNJA Z LADJO
tja in nazaj **427.50 USA dolarjev**

VOZNJA Z LETALOM — **CELOVEC 940.50 USA dolarjev**
tja in nazaj **TRST 904.10 USA dolarjev**

Vse na odplačevanje

25% na račun in 12 ali 24 obrokov z 12% obrestmi

LADJE: G. Cesare — Augustus — Anna C —
Eugenio C — Enrico C

Avenida Córdoba 351
Buenos Aires

Tel.: 32-6070/6077/6078/6079

Pakete za Božič

kakor tudi denar najbolje in najceneje pošilja

JADRAN PAK

Calle Monte 2049, višina Rivadavia
6400 (omnibus 132 in 223 do Cara-
bobo 700)

Uradne ure od 15-19, ob sobotah od 10-12

Pismena naročila, kakor poštna na-
kaznice pošiljati na ime

Zdenka Kalečak,
Casilla Correo 340, Correo Central,
Buenos Aires.

Vse pošiljke so zavarovane.

Dr. FRANC KNAVS

ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17-20
Na telefonu tudi dopoldne (10-12)

Luján, Francia 952
T. E. 735 ali 516

V petek in soboto od 9-13. ure.

Se necesita

EMPLEADO 18 años

Horario 8.30 a 17 horas

Buena remuneración

Dirigirse por carta a Tejedor 244, Capital Federal

Se necesita

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da je dne 29. avgusta
preminula naša draga soproga, hčerka, sestra, gospa

Majda Fomičev roj. Grad

Pokopali smo jo na pokopališču v Olivosu v petek, dne 30. av-
gusta. Iskreno se zahvalujemo č. g. msgru. Antonu Oreharju za po-
grebne molitve ter za globoke in tolažilne besede v poslovnem go-
voru. Prav tako se posebno zahvalujemo ge. Lenčki Malovrhovi in
družini Zupanovi za vso pomoč, kakor tudi vsem, ki ste ji lajšali
trpljenje zadnje tedne.

Naj počiva v miru!

Jakob, mož; Pavla, mati; Pavle, brat
z družino ter ostalo sorodstvo

PRED PETDESETIMI LETI:

24

POT DO PRVE SLOVENSKE VLADE

Dr. Tine Debeljak

Še eno resnico moram podčrtati: v času, ko je svet stal
pred izbiro med "samoodločbo", kakor so jo trobili v svet ruski
boljševiki po oktobrski revoluciji l. 1917, in med somoodločbo,
kakor jo je razglasil takoj nato januarja 1918 Wilson; torej
med nasilno socialno revolucijo in med demokratično diplomatsko
borbo za pravice malih narodov, so se voditelji po takoj-
šnjem brestlitovskem razočaranju z boljševiško svobodo odločili
za nacionalno svobodo zahodnoevropske miselnosti.

Ohranitev reda z narodnimi stražami v prehodnem času
razkroja armad je bila predvsem potrebna zaradi že nastopa-
joče boljševiške nevarnosti. Pred "ulico" je svaril Izidor Can-
kar (Mikuž 46), v Narodnem veču pa Radič „pred boljševiz-
mom, in anarhijo v deželi“ (Trumbič, 150), in predsednik sa-
bora „pred strašnim primerom Rusije... ki skruni obraz svo-
jemu narodu. Moramo torej iztrebiti kugo, da nam ne okuži
čistega zraka svobode“ (Mikuž 47).

Tako je zmagala l. 1918 narodnostna revolucija, ki jo
danes komunistični zgodovinci imenujejo 'buržuazno' (Mikuž 49).
Dva akta Narodne vlade v tem razdobju sta potrebna po-
sebne poudarka:

1. Odklonitev predloga dalmatinske vlade za ustanovitev
skupne jugoslovanske vlade pod regentom Aleksandrom s cen-
tralistično ureditvijo, z ministri in državnimi tajniki, ki bi
jih imenoval regent in ki bi bili povezani s pokrajinskimi vla-
dami. Sedež centralne vlade bi bil Sarajevo. — Ta predlog je
priporočal tajnik Narodnega vijeća dr. Kramer in ga potrdil
za JNS dr. Tavčar, toda vlada ga je našla za absolutističnega
in ga odklonila. Odbila je prvi centralistični poizkus.

2. Prav v tem času pa je slovenska vlada naročila bivšemu
prvemu in zadnjemu ministru na Dunaju dr. I. Žolgerju, naj
„v najkrajšem času izdela temeljni ustavni načrt za bodočo
„samovlado Slovenije“. Ta je s pomočjo dr. H. Steške izvršil tak
„ustavni načrt Slovenije“, ki je bil v 11. št. Uradnega lista (novembra)
promulgiran kot „naredba celokupne vlade“. Dr. Brejce, ki je bil
tedaj poverjenik za notranje zadeve in ki piše o tem, dodaja trditve:
„Če bi se bil upravni stroj Zedinjene Slovenije smatral samo za
kratkotrajšen provizorij, bi se ne bil razpuščal niti kranjski
deželni odbor, niti izdelal Žolgerjev ustavni načrt“ (Ob desetletju,
166).

Vse to bi vodilo v politično avtonomno Slovenijo v okviru
skupne države.

K temu je vodil tudi sklep zaupnikov večinske stranke

SLS, ki se je 21. novembra „izjavil za republiko, za kulturno
individualnost slovenskega naroda in za njegovo svobodno od-
ločitev glede položaja v državi na podlagi popolne ena-
kopravnosti“ (Lončar, 123). Ti poslanci SLS so potem
na seji Narodnega vijeća v Zagrebu pred odhodom v Beograd
glasovali za zedinjenje s Kraljevino Srbijo „s pridržkom.“

Tako je prva slovenska vlada v marsičem nakazala pravi-
lno pot, po kateri naj se vrši razvoj — z odklonom centra-
lizma k avtonomiji Slovenije, kar naj bi pripeljalo vedno bolj
k federativni obliki.

V to pa je šla in bo šla lahko samo zategadelj, ker je l. 1918
— prineslo svobodo, ki je slovenski narod tisoč let in več ni
užival. To je največje dejanje v zadnjem tisočletju in zgodovinar
Milko Kos ga primerja samo še dvema v vsej zgodovini Slovencev:
pokristjanjenju in prvi slovenski knjigi (Zgod. 55).

In to prav zadnji čas, kajti nemški in avstrijski Vele-
nemci so delali z vso gorečnostjo za združitev Nemčije in Av-
strije; če ne cele Avstrije, pa gotovo dežel nekdanje Nemške
zveze, med katere spadajo slovenske dežele. Po tem načrtu bi se
habsburška monarhija iz dualizma preustvarila v unitaristično
državo, nemščina bi postala jezik skupnih zadev in univerzitet-
nega učenja na vsem ozemlju monarhije, drugi jeziki kot
npr. madžarščina, bi bili deželni jeziki skupaj z nemščino, —
ne pa slovenščina, ki je ta načrt sploh ne priznava! Tako piše o
tem načrtu prof. Zwitter (Nacionalni problemi v habsburški
monarhiji, 1962, 196).

Že samo ta pomembnost — preprečitev načrta, ki je imel
že l. 1914 za cilj prav to, kar je potem leta 1941 ukazal Hitler:
„Napravite mi to deželo nemško!“, daje dogodku osvoboditve
pravico biti spominjan in proslavljen vsevdilj med nami.
Naj bomo v domovini ali v zdomstvu in naj mislimo o njem
kakor koli, eno je: tedaj so dobili usodo svojega naroda v roke
državniki slovenske krvi, kakor so bili tisti naši predniki, ki
so svoje kneze ustoličevali po staroslavni vzorni, resnično ljud-
ski demokraciji, ki je postala zgled ameriški in evropski
in seveda tudi krščanski. Kakor pred tisoč leti, bi tudi mi
radi peli z njimi zahvalno pesem, kot jo je rekonstruiral prof.
dr. Ivan Grafenauer (Narodopisje Slovencev II, 33):

Čest i hvala Bogu vsemogotjemu,
iže stvoril nebo i zemljon,
da dal jest nam i naše držele
knezn i gospod po naše volji.

Da: kneza in gospodarja po naši volji!

DODATEK:

Izražena je bila želja, naj bi na koncu dodali imena tistih
oseb, ki so pred petdesetimi leti vodili slovenski boj za osvo-
boditev od Avstrije.

Jugoslovanski klub, poslanci na Dunaju

Predsednik: dr. A. Korošec. Člani: dr. Ivan Benkovič,
Mihael Brenčič, Franc Demšar, Josip Fon, Josip Gostinčar,
dr. A. Gregorčič, Ivan Hladnik, dr. Franc Jankovič, Evgen
Jarc, dr. J. E. Krek, Josip vitez Pogačnik, dr. Lovro Pogač-
nik, dr. Vladimir Ravnihar, Ivan Roškar, dr. Otokar Rybař,
dr. Karel Verstovšek. (Dr. I. Sušteršič in Franc Jaklič sta
pri podpisu majniške deklaracije sodelovala, pa pozneje izsto-
pila iz kluba.)

Narodni svet v Ljubljani je vodil vse priprave v Sloveniji
in ustanovitev N. V. v Zagrebu:

Člani predsedstva: predsednik dr. A. Korošec, namestnik
prelat Kalan, Fr. Smodej, namestnik prof. B. Remec, dr. Gjuro
Červar, namestnik dr. Poščič (istrska Hrvata), ter dr. A. Kra-
mer, dr. Josip Jerič (tajnik), dr. Lovro Pogačnik, Ivan Hri-
bar, Ivan Kejžar in dr. Josip Wilfan.

Veliko so sodelovali kot vodja pisarne dr. M. Brezigar
in kot urednik Jugoslavana dr. F. Jež, Gregorka Žvokelj, itd.

Pokrajinski narodni svet v Mariboru: načelnik dr. K.
Verstovšek, člani: dr. J. Hohnjec, dr. Fr. Kovačič, F. Žebot,
dr. M. Slavič, Vladimir Pušenjak, dr. F. Lukman, E. Vračko,
J. Florjančič, dr. F. Rosina, F. Voglar, L. Hren, V. Kukovec,
I. Zdravec in Smertnik.

Pokrajinski odsek Narodnega sveta v Gorici: načelnik:
dr. Karel Podgornik, člani: dr. A. Breclj, dr. P. Medvešek
(tajnik), Svitoslav Premrou, Fr. Dominko, dr. A. Franko, dr.
F. Gabršček, J. Kozman, dr. Ivo Novak, M. Rutar, A. Štrekelj
in C. Vuga.

Novembra 1918 je prevzel okrajno glavarstvo Berbuč Bo-
gumil in vojaško stacijsko poveljstvo dr. Dinko Puc.

Narodni svet v Trstu: dr. Otokar Rybař predsednik, člani
med drugimi dr. J. Ferfolja, R. Golouh, dr. L. Tomašič, dr. J.
Wilfan itd.

Pokrajinski Narodni svet za Koroško: nimam seznama,
toda med najbolj aktivnimi sta bila dr. J. Brejce in F. Smodej.

Slovenski člani v Narodnem vijeću v Zagrebu: predsednik:
dr. Anton Korošec, člani: dr. Lovro Pogačnik, dr. Ivan Benko-
vič, Bogumil Remec, dr. Izidor Cankar, dr. Anton Kobal, dr.
Josip Jerič, Franc Smodej, dr. Vekoslav Kukovec, Ivan Hri-
bar, dr. Vladimir Ravnihar, dr. Albert Kramer (slovenski taj-
nik), Anton Kristan (namestnik J. Petojan oz. S. Belič) in
zastopnik Trsta dr. O. Rybař.

Prva slovenska narodna vlada. Imena smo že objavili.

(Konec)